

[Hartvig Frisch.]

dørene op for Kommunisterne. Set i et længere Perspektiv er der heri en ejendommelig Modsætning til Situationen i 30'erne. Dengang oplevede Venstre ved L. S. sit Oprør, støttet til en fremmed Ideologi fra en udenvælt Stormagt. Det kunde have været en Fristelse dengang for Socialdemokratiet at puste til Ilden, for mange af L. S.-Fraserne om Planøkonomi o. s. v. var unægtelig mere socialistiske end liberalistiske. Men vi modstod Fristelsen i Erkendelse af, at Venstres Opløsning paa dette Grundlag vilde være et Slag mod det Demokrati, som vi Socialdemokrater selv byggede paa.

Lignende Overvejelser vedrørende Arbejderklassen i Danmark har aabenbart ligget de Konservatives Fører ganske fjernt, og dog kræver det ikke megen Spaadoms-kunst at forudse, at ved den mindste Ændring i den ydre Verdens Magtforhold kan Splittelsen i den danske Arbejderklasse blive den farligste Trusel baade for det danske Demokrati og for dette Lands nationale Sammenhold, som under denne Krig stod sin Prøve, fordi vi netop var Demokrater og danske Demokrater.

Allerede ved dette Valg er den første Vanskelighed kommet for Dagen — ikke endnu for Demokratiet, men for Parlamentarismen. Naar man sammenligner med Erfaringen fra England, maa vist enhver indrømme, at en af Ulykkerne for Fastlandets Demokratier er blevet Forholdstals-Fanatisme, som ikke blot opløser Partierne, men ødelægger det fineste i den parlamentariske Mekanisme: Rytmen — det, som Hørup udtrykte med de kloge Ord om Regering og Opposition: naar det ene Parti er i Brug, er det andet i Vask.

Hvor langt man har fjernet sig fra denne sunde Betragtning, viste de dilettantiske Forsøg og Forslag efter Valget om, at Socialdemokratiet, der netop var slaaet, skulde sættes til at regere. Det var sundt — vil jeg sige til Slut —, at Socialdemokratiet erkendte sit Valgnederlag og tog den parlamentariske Konsekvens, der er: skarp saglig Opposition, men paa den anden Side: Respekt for Folkets Afgørelse — for det er derpaa, Demokratiet og Parlamentarismen hviler.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Aksel Larsen: Jeg beklager meget, at det ærede Medlem Hr. Hartvig Frischs Hukommelse er saa daarlig, som det viste sig at

være Tilfældet. Det Spørgsmaal, jeg gentog herfra i min Tale under Finanslovdebatten, var ordret det samme som det, jeg stillede ham i Rødby — jeg havde nemlig skrevet det ned paa mit Papir dernede, før jeg stillede det, saa man kommer ikke uden om det ved at sige, at man husker det anderledes. Dernede fik jeg ikke Svar paa det, og nu faar jeg at vide, at jeg havde ubegrænset Taletid, medens det ærede Medlems Taletid i Rødby var meget begrænset. Ja, det ærede Medlem skal bare stille sig op som Martyr. Han kom og trængte sig paa — havde jeg nær sagt — og vilde have Lov til at tale paa mit Møde. Saa sagde vi: det har vi ikke noget imod, men det er *vort* Møde, jeg skal indlede og jeg har en Time, derefter faar du tre Kvarter, saa svarer jeg i 1 Kvarter, hvorefter du faar 1 Kvarter, og saa slutter jeg — mine afsluttende Bemærkninger varede i alt 1 Kvarter. Jeg har tilsammen talt i 1½ Time paa mit eget Møde; det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch var Gæst og havde i alt 1 Time. Hvordan det kan blive til „meget begrænset“ og „ubegrænset“, overlader jeg til det ærede Medlems Fantasi at forklare nærmere.

Der var Tid nok til at svare, men det ærede Medlem gjorde det ikke. Saa troede jeg, det ærede Medlem vilde have gjort det her, men nu har vi faaet en forfærdelig lang Søforklaring, og det ærede Medlem har fundet nogle Udtalelser af mig i Rigsdagstidende, men jeg har ikke faaet noget Svar paa det Spørgsmaal, jeg stillede: Har vi her i Tinget foretaget os udemokratiske Handlinger eller stillet udemokratiske Forslag — Ja eller Nej?

Det ærede Medlem siger derpaa til Slut, aabenbart knyttet til et Emne, han tidligere har behandlet, at naar jeg optræder herinde, er det, som om jeg har en usynlig Snor bagi, der dirigerer de Standpunkter, jeg skal tage, og de Taler, jeg skal holde. Jeg har stillet et Spørgsmaal, og det ærede Medlem har aldrig svaret mig. Maa jeg faa at vide, hvad det ærede Medlem sigter til med sin Tale om den usynlige Snor?

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har Ordet for en kort Bemærkning.

Hartvig Frisch: Jeg tror, det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen er mere vant til Martyrrollen end jeg, og jeg har ikke paa nogen Maade villet være Martyr, men bare sagt, at det er lidt ubilligt af det ærede Medlem her i Tinget at drage Slut-